

**DET KONGELIGE
ARBEIDSDEPARTEMENT**

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref
13/3998

Vår ref
13/3097-

Dato
14.11.2013

Svar på høring - forslag til forskrift til barneloven om klargjøring av morskap

Vi viser til brev fra Barne-, likestillings – og inkluderingsdepartementet av 9.oktober 2013 med vedlegg.

Arbeidsdepartementet har ingen merknader til høring om forslag til forskrift til barneloven om klargjøring av morskap. Vi har innhentet høringsuttalelse fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Høringsuttalelsen er vedlagt departementets brev.

Med hilsen

Karl A Bilstad (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sumit Kaur Dhaliwal
førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
13/3097

Vår ref:
13/7983

Vår dato:
07.11.13

Vedrørende høring av forslag til forskrift om klargjøring av morskap

Det vises til brev fra Arbeidsdepartementet av 17. oktober 2013, vedlagt høringsbrev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet av 9. oktober 2013 og forslag til forskrift om klargjøring av morskap. Arbeids- og velferdsdirektoratet er også høringsinstans i saken, men vil på bakgrunn av Arbeidsdepartementets brev ikke oversende merknadene våre direkte til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Merknadene våre er knyttet til hver enkelt paragraf.

Til § 1 Oppgåva til tilskotsfuten

Det offentlige får fra 1. januar 2014 et ansvar for å klarlegge hvem som er barnets juridiske mor. Ansvaret følger av barneloven § 5 nytt tredje ledd. Ansvaret forutsettes gjennomført ved at folkeregistermyndigheten sender melding til bidragsfogden, heretter omtalt som NAV, i tilfeller hvor et barn er registrert i folkeregisteret uten en juridisk mor.

Folkeregistermyndighetens plikt til å sende melding til NAV i slike tilfeller fremgår av Forskrift om folkeregistrering, fastsatt av Skattedirektoratet 9. november 2007 i medhold av Lov om folkeregistrering. Meldeplikten følger av § 9-7, som for melding om morskap vil tre i kraft 1. januar 2014.

I de aller fleste tilfellene vil NAV bli kjent med at barnet ikke er registrert med en mor ved melding som nevnt ovenfor. I Prop. 105 L (punkt 7.4) forutsettes det at det offentliges ansvar også gjelder tilfeller hvor barnet ikke lenger er mindreårig, men det forutsettes da at barnet selv begjærer at morskap skal klarlegges. Arbeids- og velferdsdirektoratet legger til grunn at NAVs ansvar for å starte arbeidet med å klarlegge hvem som er barnets mor, i slike tilfeller ikke er avhengig av en melding fra folkeregistermyndigheten, men at NAV kan starte dette arbeidet etter en begjæring fra barnet. Arbeids- og velferdsdirektoratet foreslår at dette omtales i NAVs rundskriv til barneloven.

ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET //
Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse: Akersgata 64-68 //
Tel: 21 07 00 00 // Faks: 21 07 00 01

www.nav.no //

Til § 2 Opplysning av saka

Det legges i forskriften § 2 til grunn at bidragsfogden (NAV) som første skritt i saken skal henvende seg skriftlig til barnets far for å få opplysninger om hvem som har født barnet. Arbeids- og velferdsdirektoratet antar at det vil forekomme tilfeller hvor slike opplysninger allerede foreligger i NAVs saksbehandlingssystem. Det tenkes da spesielt på tilfeller hvor NAV har behandlet sak om anerkjennelse av farskap og hvor det i forbindelse med dette kan ha vært fremlagt opplysninger om kvinnen som har født barnet. Saksbehandlingen i slike tilfeller vil være å forelegge de aktuelle opplysningene for barnets far til uttalelse. Vi mener videre at slike opplysninger i utgangspunktet må legges til grunn i den videre saksbehandlingen uavhengig av farens uttalelse. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil omtale dette i NAVs rundskriv til barneloven.

Til § 3 Handsaming av saka

Det forutsettes at opplysningen om hvem som har født barnet skal forelegges kvinnen som er oppgitt som mor til uttalelse. I de fleste tilfeller vil kvinnen være bosatt i utlandet. Arbeids- og velferdsdirektoratet antar derfor at dette i mange tilfeller vil være utfordrende. Dersom det har gått lang tid siden barnet ble født, vil kontaktinformasjon kunne være foreldet. I andre tilfeller vil moren være fra et land hvor det er usikkerhet med hensyn til postgang mv. Med mindre det ut fra sakens opplysninger er sannsynlig at NAVs henvendelse vil nå frem til kvinnen ved bruk av ordinær postgang, mener Arbeids- og velferdsdirektoratet at henvendelsen bør oversendes nærmeste norske utenriksstasjon med anmodning om bistand til å forelegge opplysningene for kvinnen på egnet måte, og eventuelt ta i mot hennes uttalelse.

NAV benytter utenriksstasjonene i saker om fastsettelse av farskap. Bruk av utenriksstasjoner er en praksis som ble videreført i forbindelse med overføringen av ansvaret for farskapsaker til Trygdeetaten i 1992. Utenriksstasjonene benyttes også i saker om anerkjennelse av farskap når det er nødvendig å få verifisert dokumenter/opplysninger fra utlandet. Vi legger til grunn at tilsvarende praksis kan benyttes i saker om morskap uten at samarbeidet formaliseres utover det som allerede er etablert. Vi legger i denne forbindelse til grunn at utenriksstasjonen vil bistå med nødvendig oversettelse til det språket kvinnen behersker. I tilfeller hvor henvendelsen sendes direkte fra NAV til kvinnen, vil det sannsynligvis være snakk om land hvor det kan benyttes engelsk. Av årsaker som nevnt ovenfor, vil det i mange saker være vanskelig å fastsette en frist. I tilfeller hvor utenriksstasjonen benyttes, vil fristen avhenge av når utenriksstasjonen videresender henvendelsen, eventuelt får kontakt med kvinnen.

Dersom det i utgangspunktet er fremlagt tilstrekkelig informasjon for å dokumentere morskapet, vil NAV sende opplysningene til folkeregistermyndigheten for registrering, jf. forskriften § 4, uavhengig av om kvinnen svarer og uavhengig av om hun er uenig i at hun

skal registreres som barnets mor. I tilfeller hvor kvinnen imøtegår påstanden om at det er hun som har født barnet, må NAV på bakgrunn av sakens øvrige opplysninger og kvinnens uttalelse vurdere å reise sak, jf. forskriften § 3 tredje ledd og barneloven § 29 b.

Til § 4 Avslutning av saka

NAV skal sende dokumentasjon på hvem som har født det aktuelle barnet til folkeregistermyndigheten. Det fremgår av høringsbrevet at det er folkeregisterregelverket og eventuelt annet regelverk som hører inn under Finansdepartementet som regulerer selve registreringen av morskapet. Det må da antas at det vil forekomme tilfeller hvor folkeregistermyndigheten ikke finner den fremlagte dokumentasjonen tilstrekkelig. Med mindre en eventuell ny saksbehandling i NAV kan frembringe ytterligere dokumentasjon, må NAV reise sak for retten, eventuelt henlegge saken.

Vi antar at folkeregistermyndigheten på samme måte som i saker om farskap skal orienteres dersom NAV henlegger saken, jf. forskriften § 3 tredje ledd, og også i tilfeller hvor NAV henlegger saken etter å ha reist sak for retten og retten avgjør at det ikke foreligger morskap. Arbeids- og velferdsdirektoratet antar at dette bør fremgå av forskriften § 4.

Med vennlig hilsen

Joakim Lystad
arbeids- og velferdsdirektør

Kjersti Monland
ytelsesdirektør